

የተሃድሶ ልርቀዳጅቻ

(Forerunners of Reformation)

፩ ጆን ዋክሊፍ

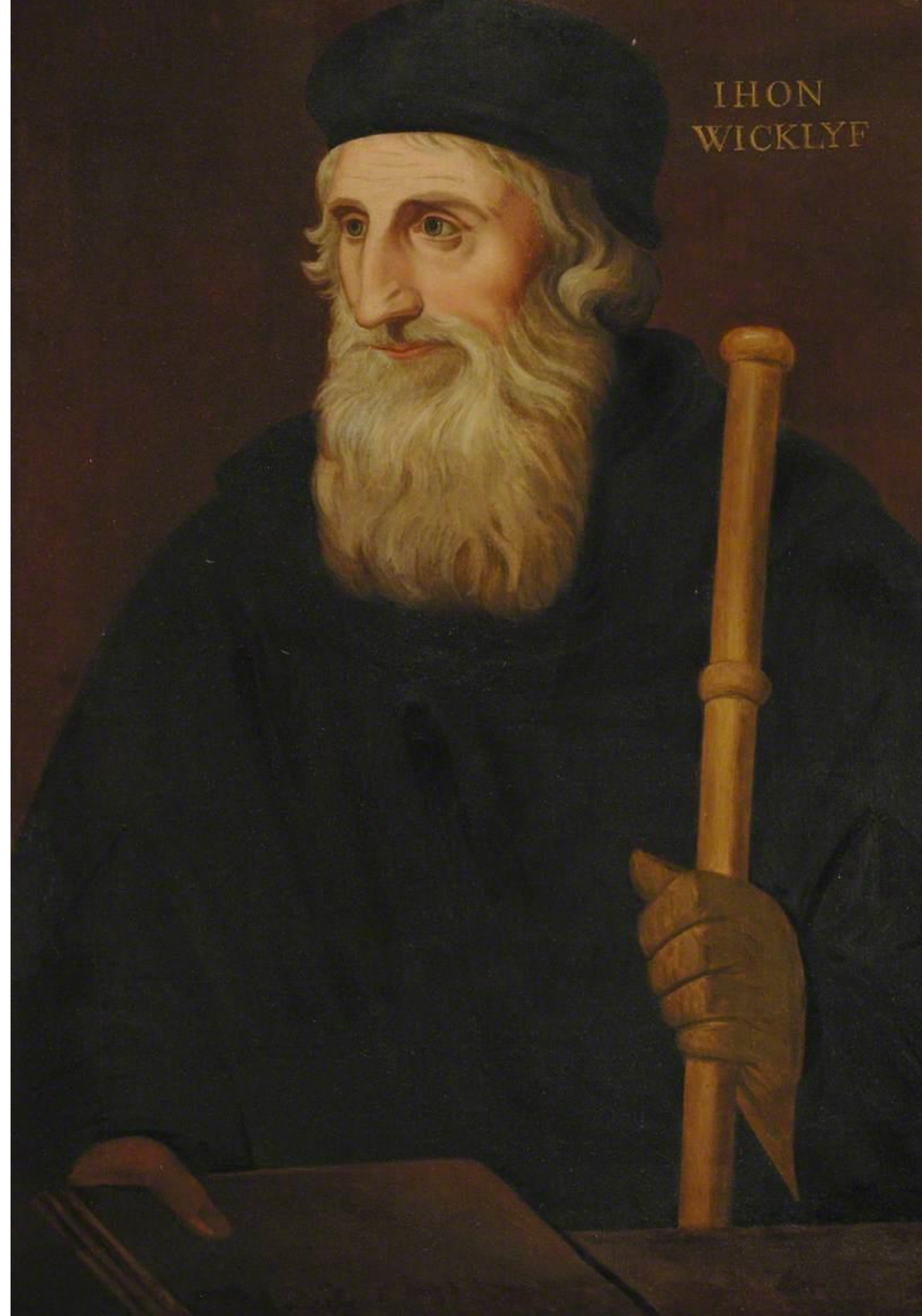
(John Wycliffe)

የኖረበት ዘመን - 1329 – 1384

የኖረበት ስፍራ - ኦክስፎርድ ከተማ

የጻፈው ጽሁፍ - የእንግሊዘኛ የመፅሐፍ ቅዱስ ትርጉም

- መፅሃፍ ቅዱስን ተርጉሟል። የተረጎመው ከላቲኑ ቩልጌት ወደ እንግሊዘኛ ቋንቋ ሲሆን ተርጉሞ ባይጨርሰውም ግን መጀመሪያው በእንግሊዘኛ ቋንቋ የተተረጎመ የመፅሐፍ ቅዱስ ቅጂ ያዘጋጀ ሰው ያደርገዋል።
- መፅሃፍ ቅዱስ ብቻ በቤተክርስቲያን ላይ ስልጣን እንዳለው ያስተምር ነበር።

- በዚህም ምክንያት ጳጳስ ጎርጎርዮስ 21ኛ አስተምህሮቱን አወገዘው።
- በ 1378 እና 79 ስለቤተክርስቲያን እና ቅዱስ ቁርባን ፅፏል።
  - በዚህም ፅሁፍ ላይ ህብስቱ እና ወይኑ ወደ እውነተኛ የክርስቶስ ደም እና ስጋ እንደማይቀየሩ ፅፏል።
  - በተጨማሪም በጳጳሳት መካከል የነበረውን መከፋፈል አጥብቆ ይቃወም ነበር።

- የጳጳስና ስርዓቱ ሙሉ በሙሉ መፅሃፍ ቅዱሳዊ መሰረት እንደሌለው እና ሊወገድ እንደሚገባ ያምን ነበር።
- ለሞቱ ሰዎች የሚደረግን ፀሎት ይቃወም ነበር።
- የሃጠያት ይቅርታን በገንዘብ ለመግዛት መሞከር (Indulgence) ሙሉ ለሙሉ ስህተት እንደሆነ ያምን ነበር።

- በ1384 ባጋጠመው የስትሮክ በሽታ ምክንያት ሞተ።
- በ 1428 ጆን ዊክሊፍ መናፍቅ አንደሆነ በማመን የካቶሊክ ቤተክርስቲያን ሬሳው እንዲቃጠል አድርጋለች።

፩ ዮን ሁስ

(Jan Hus)

የኖረበት ዘመን - 1372 – 1415

የኖረበት ስፍራ - ፕራግ፣ ቴክሪቲባሊክ

የጻፈው ጽሁፍ - ሌክሌሽያ

- ለተሃድሶው ግንባር ቀደም አስተዋዕፆ አድርገዋል ከሚባሉ ሰዎች መሃል አንዱ ነበር።
- በዚያን ጊዜ የቴክ ሪፐብሊክን ይገዙ የነበሩትን ጀርመኖች በመቃወሙ የቴክ ዜጎች እንደ ነጻነት ታጋይ ይቆጥሩት ነበር።

- በቤተልሔም በነበረው የፀሎት ቤት ይሰብክ ነበር። ጆን ዊክሊፍ ያነሳቸው የነበሩትን ሃሳቦችም ይደግፍ ነበር። ቼኮች የራሳቸውን ቤተክርስቲያን በራሳቸው ማስተዳደር እንደሚችሉ ያስተምር ነበር።
- በዚህም አስተምህሮቱ ያልተስማሙት ጳጳስ ዮሐንስ አስተምሮቱን ያወግዛሉ። የፕራግ ሊቀ-ጳጳስም እገዳ ይጥሉበታል።

- ጳጳሱ የሃጢአት ምህረትን በገንዘብ መሸጥ (Indulgence) ጀመሩ። ምዕመናን ለሰሩት ሃጥያት በሙታን ጊዜያዊ መቆያ ወስጥ ሳይሰቃዩ ቀጥታ ወደ ገነት መግባት እንዲችሉ ከጳጳሱ አፀደ ነፍስን እንዲገዙ ያደርጓቸው ነበር።
- ዮን ሁስ ይህን ሃሳብ ይቃወማል በዚህም ምክኒያት በ1412 ለሁለተኛ ጊዜ ከቤተክርስቲያኑ ይታገዳል።
- በ1413 “ኤክሌሽያ” የሚል መፅሃፍ ፃፈ። በዚህም መፃፍ ላይ ስለ ቅዱስ ቁርባን እና ስለ ቤተክርስቲያን የነበረውን አጠቃላይ አመለካከት ፅፏል ። በዚህም መፅሀፍ የክርስቶስን ደም የሚያመለክተውን ወይን ለጳጳሳት ብቻ እንጂ ለተራ ሰው አይሰጥም የሚለውን ሃሳብ ተቃውሟል።

- በዚያን ጊዜ የሮም ንጉስ የነበረው ስጊስመንድ ዮን ሁስ በ 1415 ይካሄድ ወደ ነበረው የኮንስታንስ ካውንስል ይጋበዘዋል።
- ዮን ሁስ ጥሪውን ተቀብሎ ቢሄድም በ ካውንስሉ ላይ እንዲታሰር ተደረገ ። የነበሩትን አስተምህሮዎች እንዲክድ ቢጠየቅም ፈቃደኛ አልነበረም።
- በዚህም ምክንያት በእሳት ተቃጥሎ ሰማዕት ሆኗል።
- በመጨረሻ ይህን ትንቢት መሳይ ንግግር ተናግሮ ህይወቱን ሰጥቷል።

“You are going to burn a goose, but in one hundred years you will have a swan which you can neither roast nor boil.”

